

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K
Att.: Amalie Frederiksen, Pernille Husby, Jonas Katz
og Maiken Træholt

20. marts 2023

Dansk Erhvervs høringsvar vedrørende forslag til reform af EU's elmarkedsdesign

Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive høringsvar vedrørende forslag til reform af EU's elmarkedsdesign (COM 2023, 148).

I mere end 20 år har det europæiske elmarked sikret lave og stabile priser til de europæiske forbrugere, borgere såvel som virksomheder, og været en drivkraft bag udbygningen af vedvarende energi.

Marginalprissætningen i elmarkedet sikrer, at den billigste elektricitet altid forbruges først. Det sender et klart prissignal til markedet om at øge produktionen, når efterspørgslen er høj og udbuddet lavt, samt om at spare på forbruget, når prisen er høj. Det har medført lavere elpriser og en mere stabil elproduktion. Samtidig har prismekanismen medført enorme energibesparelser det seneste år.

Idet vedvarende energi er den mest omkostningseffektive energikilde, betyder markedsdesignet, at VE-udbygning medfører lavere engrospriser.

Dansk Erhverv er derfor grundlæggende af den opfattelse, at principperne bag det europæiske elmarkedsdesign bør fastholdes og udvikles til at sikre et endnu mere effektivt indre marked for energi.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv glæder sig over at EU-kommissionens forslag til en reform af EU's elmarkedsdesign ikke strukturelt ændrer på elmarkedsdesignet. Det nuværende design med marginalprissætning har historisk sikret lave priser, stabil produktion og udbygning af vedvarende energi.

Dansk Erhverv bakker op om, at en række af de forslag om vidtgående ændringer i elmarkedsdesignet, som har været luftet det seneste år, ikke er med i Kommissionens forslag. Det gælder eksempelvis de dybt skadelige forslag om ekspropriering af VE-produktionen, afkobling af el- og gasprisen eller indførelse af et permanent indtægtsloft for grøn strøm.

Elmarkedet er et af de både teknisk og regulatorisk mest komplekse markeder i EU. Derfor er det stærkt kritisabelt, at EU-kommissionen har fremlagt et forslag til en reform af elmarkedet uden forudgående konsekvensanalyse (impact assessment). Som eksempel kan nævnes behovet for en forudgående konsekvensanalyse af peak shaving-produkter, da en forkert implementering kan forvride elmarkedet og ødelægge prissignalet.

EU's elmarked er tværnationalt, om end prissætningen foregår regionalt. I forbindelse med implementeringen af elmarkedsreformen opfordrer Dansk Erhverv derfor EU-kommissionen til nøje at overvåge, at implementeringen sker ensartet på tværs af medlemsstaterne.

Specifikke bemærkninger

Priskrise

Dansk Erhverv er stærkt kritisk over for forslaget om, at EU-kommissionen kan erklære priskrise, hvis elprisen stiger kraftigt.

Det er meget kritisabelt, at medlemsstaterne i en sådan situation kunstigt kan sætte markedsmekanismen ud af kraft og indføre politisk dikterede, kunstigt lave priser. For det første er der stor risiko for, at en prisintervention blot vil forværre en evt. forsyningskrise, hvilket ingenlunde vil være til gavn for forbrugerne. For det andet vil forslaget øge den generelle usikkerhed for virksomhederne på elmarkedet, hvilket indirekte vil betyde generelt højere elregninger for forbrugerne som følge af en højere risikopræmie for investorerne.

PPA'er

Dansk Erhverv bakker op om reformforslagets intention om at styrke forbrugerne ift. udsving i elprisen. Derfor er det positivt, at markedet for salg af langtidskontrakter (PPA'er) styrkes.

I de forestående forhandlinger om reformforslaget er det essentielt at fastholde princippet om, at muligheden for indgåelse af PPA'er udbredes til alle aktører i markedet og bygger på frivillighed fra både forbrugernes og udbydernes side.

Dansk Erhverv bakker op om et bredere marked for PPA'er, hvor også små og mellemstore virksomheder kan indgå fastprisaftaler, og hvor markedet for at aggregere og udbyde PPA'er styrkes. Dog er der behov for at sikre stabilitet i markedet i forhold til introduktionen af statsgaranti for PPA-offtakers.

Ca. 5 pct. af strømforbruget går tabt i elnettet. Dette tabes dækkes i dag ofte gennem indkøb på spotmarkedet, hvorved omkostningerne videreføres gennem nettariffen til forbrugerne. Derfor bør muligheden for at indgå PPA'er udstrækkes til at gælde DSO'er og TSO'er.

Tosidede CfD'er

EU-kommissionen foreslår, at al fremtidig støtte til vedvarende energi, i de tilfælde hvor markedet ikke kan drive udviklingen alene, skal være gennem to-sidede CfD'er. Fraværet af en

konsekvensanalyse betyder, at der mangler sammenligningsgrundlag med alternative støttemodeller, eksempelvis feed-in-tariff-modeller.

Tosidede CfD'er har den fordel, at de kan medføre mulig gevinst til staterne, men samtidig giver sikkerhed for udviklerne. Denne sikkerhed skyldes jo dog, at staterne skal garantere et vist afregningsniveau for VE. I perioder med lave elpriser vil staterne, og dermed skatteyderne, altså skulle holde hånden under VE-projekter.

Dansk Erhverv bakker varmt op om, at indførelse af tosidede CfD'er ikke sker med tilbagevirkende kraft på eksisterende projekter.

I implementeringen af tosidede CfD'er er det afgørende, at markedsbaserede kriterier lægges til grund for prissætningen.

Det undrer Dansk Erhverv, at EU-kommissionen kræver, at indtægter fra tosidede CfD'er anvendes til at kompensere alle elforbrugere for høje elpriser. For det første bør det af princip være op til medlemsstaterne at beslutte anvendelsen af provenu fra nationale indtægter (hvilket indtægter fra nationalt garanterede/udbudte CfD'er vil være). For det andet bør eventuel kompensation af elforbrugere målrettes de mest sårbare forbrugere frem for alle forbrugere over én kam, idet en kunstig nedsættelse af elprisen vil reducere incitamentet til energibesparelser og fleksibelt elforbrug.

Øvrigt

Dansk Erhverv bakker op om muligheden for at handle tættere på leveringstidspunktet. Det kan bidrage til bedre at balancere forbrug og produktion, hvorved ubalancerne i markederne mindskes, og andelen af VE kan øges, idet VE-ressourcerne kan udnyttes mere effektivt.

Dansk Erhverv bakker op om, at EU-kommissionen lægger op til at støtte udviklingen af nye teknologier, herunder batterier og fleksibilitetsmekanismer.

EU-kommissionen introducerer med sit reformforslag krav om hedging. Der er imidlertid behov for en klar udspecificering af, hvad kravene om hedging konkret indebærer af økonomiske og administrative omkostninger for virksomhederne.

Både ændringen af 2019/944 og 2019/943 indeholder et krav til DSO'er og TSO'er om offentligt at udstille ledig kapacitet i elnettet med en detaljeringsgrad, som gør det direkte brugbart for nettets brugere og potentielle nye brugere. Kravet vil understøtte en effektiv udnyttelse af elnettet, hvorfor Dansk Erhverv bakker op om forslaget. Samtidig bør der dog tages behørigt hensyn til, at ledig kapacitet på et givent sted er en kompleks størrelse, når det omfatter både det under- og overliggende net, og at offentliggjorte informationer om belastningen i nettet ultimativt kan udnyttes af ondsindede aktører til at kompromittere forsyningsikkerheden. Bl.a. på denne baggrund bør der på national basis afsættes tilstrækkelig tid til en hensigtsmæssig implementering ud over den angivne seks måneders frist.

Udeståender

En af de største udfordringer i det nuværende elmarkedsdesign er, at budzonerne i medlemslandene ikke altid afspejler de fysiske begrænsninger i transmissionsnettet. Mest tydeligt giver det udfordringer med interne flaskehalse i Tyskland, der fungerer som én budzone. Et velfungerende europæisk elmarked med lavere gennemsnitlige forbrugerpriser kræver, at budzonerne i langt højere grad end i dag afspejler de fysiske realiteter under hensyntagen til gennemsigthed for investorer og allerede gennemførte investeringer. Derfor savner Dansk Erhverv en opdeling af Tyskland og andre budzoner i flere budzoner.

Dansk Erhverv takker for muligheden for at komme med input, og står naturligvis meget gerne til rådighed for uddybende bemærkninger.

Med venlig hilsen,

Kristian Lund Kofoed

Fagchef for energi